

Razkol v premogarski organizaciji.

ODPOR PROTI SEDANJEMU VODITELJU LEWISU NARAŠČA

Štirje so bili poškodovani pri roveskem sestanku in 121 mož je bilo aretiranih. — Sklicana je bila seja, da se izžene pristaše Lewisa. — Poročilo podpredsednika Murraya. — Minerič aretirani.

PITTSBURGH, Pa., 10. septembra. — Policija je včeraj razpodila sestanek premogarjev, ko je namenjen bil izgnati "reakcionarno fakcijo" predsednika John Lewisa ter ustvariti novo unijo. To pa se je zgodilo šele po spopadu, tekom katerega so bili štirje ljudje poškodovani, eden med njimi morda celo smrtno.

Pozneje preko dneva je polovila policija 99 mož v dveh hotelih, vsled česar je naraslo skupno število aretacij na 121. Jetnike, ki so pripadali obem fakcijam, so pridržali pod obtožbo razgrajanja, in nespodobnega obnašanja.

Vsi so bili pridržani brez jamstva. Med aretiranimi je bil tudi Anton Minerich, eden voditeljev, in Freeman Thompson, prejšnji uradnik United Mine Workers.

Nasprotujoča si poročila glede skupine, ki je povzročila spopad, je podal Filip Murray, mednarodni podpredsednik United Mine Workers in John Watt, načelnik pripravljalnega komiteja.

Watt je obdolžil "armado" plačanih piketov, katere je zaposlil Lewis, "da nas napadejo ter nam preprečijo ustanovitev resnične unije." Rekel je, da je Lewis uničil svojo unijo in da je bila to zadnja brca Lewisove administracije.

Watt, ki je bil nekoč uradnik Illinoiske premogarske unije, je dvignil obdolžitev, da so "plačani piketi" metali kamene in kositrno posodo na vhod v Labor Lyceum, kjer se je završil spopad ter napadli njegove pristaše, ko so se hoteli zbrati.

Murray pa je rekel, da je bil informiran, da je 268 krajevnih unij izvolilo sto delegatov, da prisostvujejo ter zahtevajo besedo na konvenciji, da predložijo komunistom težko škodo, katero namestijo vprozoriti strokovnemu gibanju v Ameriki, posebno pa United Mine Workers of America.

Delegatje, zastopajoči U. M. W. A., so dobili piketske znake in vsak delegat, ki je bil navzoč, je dobil navodila od svoje krajevnice unije, naj ne brani le politike U. M. W., temveč tudi miroljubno piketirajo stavkokaške delavnosti te komunistične skupine med sejnimi konvencijami.

Murray je obdolžil izgredev nasprotni element ter rekel, da je bilo v njih število vključenih dosti prejšnjih premogovnih policistov, uslužbenih od neunijjskih premogovnih kompanij v zapadni Pennsylvaniji. Murray je izjavil, da so bili njegovi pristaši napadeni z kameni, steklenicami in drugimi stvarmi.

Napad komunistične skupine na delegate U. M. W. je pospešil spopad med nasprotujočima si strankama, ki sta predstavljali U. M. W., — je rekel Murray.

Se vedno nezavesten od udarcev, katere je do bil po glavi, je ležal Anton Calamori iz Charleroi, Pa. med življenjem in smrtjo v neki bolnici.

X-Ray preiskava bo izvedena danes, če mu je bila razbita črepinja.

Orel napadel žensko.

NEW PALTZ, N. Y., 10. sep. — Orel ki je bil več kot štiri čevlje širok, je napadel Mrs. Frank Taft, poletno prebivalko, ko je stala na vrhu visokega opazovalnega stolpiča na Eagle Cliff, ki se dviga nad jezerom Mohawk.

Mrs. Taft se je goslužila svoje planinske palice, da je odpodila žival, ki je se zasidila vanjo svoje kramplje.

Imenovanje rimskega guvernerja.

REM, Italija, 10. septembra. — Mussolini je sprejel resignacijo princa Potenziani, rimskega guvernerja ter je imenoval princa Francisco Boncompagni-Ludovisi, da mu sledi na tem mestu.

Prine Potenziani se je pred kratkim vrnil s potovanja po Združenih državah.

KELLOGGOV PAKT NIMA NOBENEGA STIKA S KAMPANJO

Državni tajnik Kellogg se je vrnil ter zanikal, da je mirovna pogodba kampanjsko vprašanje. — Hoover se ne bo poslužil te zadeve v svoji kampanji. — Trideset nadaljnjih držav bo podpisalo pogodbo.

Včeraj zjutraj je stopil sivolasi, starejši mož s parnika Leviathana z obširnimi dokumenti, katerega pristejajo nekateri med največje pogodbe, kar se jih je kdaj podpisalo med narodi.

ŽRTEV VELIKEGA ČLOVEKOLJUBJA

Konec je nastopil trenutek potem, ko je bila načeta žila za transfuzijo krvi. — Prišla je v Bellevue bolnico iz Jersey City.

Mrs. Edward Casserly, stara 30 let, iz Jersey Cityja, se je odzvala pozivu, naj da svojo kri za svoje- ga nečaka, Frank Morrissey, starega 23 let, ki leži v Bellevue bolnici, trpeč na resni želodčni bolezni. Ko je dr. William Dearmer, ki je načeloval operaciji za transfuzijo krvi, načel žilo ter je pritekla majhna množina krvi, je Mrs. Casserly naenkrat omedlela ter umrla. Poskusi zdravnikov, da jo ožive, so se izjalovili.

Dr. Dearmer je telefonski naprosil pomožnega zdravniškega preglednika Gonzalesa, naj navede kot vzrok smrti srčno napako, kot je izjavil nočni superintendent Hess iz Bellevue bolnice.

Avtopsijska bo izvršena danes. Če bo poročilo zdravniškega preglednika kazalo, da je zanikrno kirurško delo prispevalo k smrti Mrs. Casserly, bodo nastopile bolniške oblasti, kot je izjavil superintendent Hess. Dostavil pa je, da je prepričan, da je bila izvedena skrbna telesna preiskava kot se zgodi vedno v slučaju prostovoljnega darovalca krvi. Ker ni bila Mrs. Casserly pacientka v bolnici, bodo prišle oblasti šele potem s preiskavo, ko bo poročilo zdravniškega preglednika ugotovilo za zanikrnost od strani kirurgov.

Stanje Morrisseyja je bilo včeraj zvečer še vedno opasno. Pripuščen je bil v soboto popoldne. Mrs. Casserly je zapustila moža ter tri otroke, kojih najstarejši je bil star sedem let.

Plin iz rjavega premoga ali lignita.

DUNAJ, Avstrija, 10. septembra. — Plin v razsvetljevalne in kurilne svrhe je mogoče na zadovoljiv način napraviti iz lignita, kot kažejo zadnji eksperimenti v Mariboru ob Dravi v Jugoslaviji. To delo se je zasledovalo z velikim zanimanjem od avstrijskih inženirjev in industrijašev, kajti sedanja Avstrija mora importirati visokovredni antracit za svoje plinske naprave.

Epidemija kolere v Iowi.

DEWITT, Iowa, 10. septembra. — Danes so bile tukaj zaprte vse šole, ker so se med otroci pojavili slučajni kolere. Dosedaj so umrli že štiri otroke. Kaj je povzročilo epidemijo, zdravniki zaenkrat še niso mogli dognati.

Mali, starikavi mož z zadovoljnim smehljajem je bil Frank Kellogg, državni tajnik in dokument v novi rimeni listnici je bil "Kelloggovi protivojni odgovori" ali "Pakt iz Pariza", s katerim so se zastopniki petnajstih najbolj "mogočnih" narodov dogovorili, da se odpovedo vojni kot sredstvu, da uravnajo mednarodne težkoče.

Rekel je, da je bila vsa Evropa razveseljena nad to pogodbo ter jo pričel hitro braniti, da se ne bodo poslužili kot strankarskega kampanjskega vprašanja.

Jaz ne mislim, — je rekel, — da bi se moglo napraviti pogodbo za odpoved vojne za strankarsko vrašanje, niti v kampanji, niti pozneje v senatu.

To je mednarodna zadeva celi svet obsegajočega pomena. Tvorjenje miru je ideal, ki je skupen celemu človeštvu. To ni nikakoli predprava nobenega naroda in nobene skupine v narodu. Pogodba je bila podpisana od petnajstih narodov in trideset nadaljnjih je že izrazilo svojo pripravljenost, da pristopijo k pogodbi.

Nato je zaključil na naslednji način: — Vsi znaki kažejo, da bo sprejeta pogodba od slehrega naroda sveta.

Sin ameriškega bogatina ubit v Franciji.

FONTAINEBLEAU, Francija, 10. septembra. — George Jay iz New Yorka, šestnajst let stari sin Nelsona Dean Jaya, partnerja pariške podružnice bančne tvrdke Morgan & Co., je bil vržen s konja ter ubit. Oče in njegova sestra sta bila pri njem ob dotičnem času.

Mladenič bi moral v sredo odpotovati v Združene države, da nadaljuje svoje študije v Concord, N. H.

Root se ne vznemirja radi kampanje.

SYRACUSE, N. Y., 9. septembra. — Elihu Root, ki je star 83 let je odklonil danes vsako razpravo glede predsedniške kampanje. Ustavil se je v Syracuse na poti na svoj dom v Clinton, N. Y. — Može, — je rekel Root častnikarskim poročevalcem, — jaz sem bil v ospredju številna leta ter mislim, da je sedaj čas stopiti na stran.

Sir Harry Lauder bolan.

LONDON, Anglija, 10. septembra. — Sir Harry Lauder leži bolan na svojem domu v Dunoon, v bližini Glasgowa.

Lauder se je prehladil pretekli teden takom ribolova. Njegov glas je bil prizadet. Njegov zdravnik mu je ukazal ostati v postelji za teden dni.

NAZIRANJA OLIVER LODGE-A

Sir Oliver Lodge pravi, da mrtvi "žive". — Filozof in znanstvenik je povedal angleški zvezi za pospešenje znanosti, da se nahajamo še vedno v otroški sobi glede razvoja.

GLASGOW, Škotska, 10. sep. — Obstoja Boga in realnost bodočega življenja je pridigal včeraj Sir Oliver Lodge članom angleške zveze za napredek znanosti. Sir Oliver Lodge je pripovedoval svojim nič manj častljivim poslušalcem povsem ponižno, da se nahaja človeštvo še vedno v otroškem stanju razvoja. V svojem govoru je izjavil, da ni znanost z vsem svojim delom izločila "zbranih pričevanj stoletij".

Neizkončnost možnih razkritij nasprotuje na čuden način naši lastni slabosti, da jo prestavimo v besede, — je rekel. — Raditega ne smemo vreči proč prenašljeno nobene stare vere ali tradicije.

Problemi ne postajajo lažji, ko postaja svet starejši. Izvanredna množina rastlin in živali je presejnetljiva. Kakšno fantazijo je moral imeti stvaritelj! Naš narastek poznavanja stvari je krit le od enega planetarnega sistema, ki kaže, da je vse postava. Red preseva prostor, kar nas dovede do zahtev obstoja kakega Velikega Bitja, ki kontrolira vse to.

Celo svetovni prostor je poln, soglasno s Sir Oliverjem, življenja in matrije. Svoje misli je obrnil na predmet, kakemu je posvetil vsa svoja zadnja leta in ki ga je, po njegovem prepričanju, potolajil za tragično smrt njegovega sina.

Resnični obstoj je dosti širša stvar kot naš posvetni obstoj, — je rekel.

Mi se motimo, če mislimo, da more obstajati življenje le za materialna telesa. Ono lahko obstaja, mogoče celo boljše, z nematerialnimi stvarmi.

S M R T NEMŠKEGA DIPLOMATA

Nemški diplomat je podlegel srčni kapi. — Protestiral je proti podpisu nju versailske mirovne pogodbe.

BERLIN, Nemčija, 10. sep. — Jutri se bodo vršile pogrebne slovesnosti za grofom von Brockdorff-Rantzau, enim najbolj zmožnih nemških diplomatov, ki je umrl včeraj na srčni kapi.

Kot poslaniku v Moskvi se je posrečilo izza njegovega imenovanja leta 1922 vzdržati prijateljske odnošaje med Nemčijo in Rusijo, kljub številnim nemiro. Bil je grof von Brockdorff-Rantzau, ki je svetoval proti podpisu Versailske mirovne pogodbe od strani Nemčije, kajti rekel je, da bi bilo priznanje edine vojne krivde "laž v mojih ustih".

Smrt Brockdorff-Rantzaua je prišla v važni dobi rusko-nemških odnošajev. Bil je odlični podpornik sedanjih načrtov za prijateljsko sodelovanje s sovjeti ter so ga visoko cenili v Moskvi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V IDE.
DRŽAVAH.

KLJUB VSEM POGODBAM SE FRANCIJA BOJI ZA VARNOST

Francija namerava zgraditi mejne utrdbe od Severnega do Sredozemskega morja. — Stari utrdbeni sistem bo moderniziran.

PARIZ, Francija, 10. septembra. — Vojni minister Painlevé bo imel v spremstvu visokih častnikov ter članov senata in poslanske zbornice še tekom tega tedna v Metz konferenco, na kateri se bo uveljavilo definitivne sklepe glede nove utrditve iztočne meje Francije. Načrti so bili že izdelani od armadne komisije pod generalom Guillaumatom.

AL SMITHOVA KAMPANJA

Kampanjski načrt guvernerja Smitha po Zapadu je bil objavljen v podrobnem. — Obrazloženo je bilo, kje povsod se bo ustavil in govoril.

ALBANY, N. Y., 10. septembra. Kampanjski vlak Smitha, ki bo zapustil Albany prihodnjo nedeljo, bo obstajal iz enajstih kar ter bo vozil s seboj največjo skupino častnikarskih poročevalcev, kar jih je kdaj odšlo proti Zapadu s kakim predsedniškim kandidatom.

Neobičajno zanimanje, ki obdaja prvo kampanjsko potovanje guvernerja Smitha, je razvidno iz dejstva, da bo odšlo z njim več kot trideset častnikarskih poročevalcev. Ko bo odhajal vlak proti zapadu, bo njih število neprestano narasčalo.

Guverner in njegova neposredna skupina bodo potovali v privatni kavi, ki je last Williama Kennya. Ni še objavil svojih ožjih svetovalcev, a eden na seznamu je sodnik višjega sodišča, Proskauer.

Kljub razdaljam je bilo vse odrejeno, da bo imel guverner Smith dovolj časa, da se posvetuje z demokratičnimi voditelji v glavnih mestih, katera bo obiskal.

V Oklahomi se bo mudil 24 ur, v Denverju 27 ur, v Helenu nekaj ur, v Minneapolisu nekaj ur in v Milwaukeeju skoraj štiri deset ur. Na manjših postajah na poti, kjer ne bo nikakih govorov, bo imel nadaljno priliko govoriti s krajevnimi demokrati.

Pri tem gre za velikansko razširjenje starih utrdb ki so obstajale leta 1914 in za izpremembe, ki so sedaj potrebne, ko sta pripadli Franciji Alzacija in Lorenska.

Utrdbe bodo segale od Severnega morja pa do Sredozemskega morja. Cela meja črta je razdeljena v osebno organizirane okraje pod vključenjem starega utrdbenega sistema, ki pa bo moderniziran. Razven fortov, redut in artilerijskih postojank se bo zgradilo tudi nove ceste, male železnice, strelske zakope, podzemne zveze in zavetišča od zemlje za čete.

Stroške se bo razdelilo na dobo sedmih let. Prva dovolitev, v znesku dvesto milijonov frankov, se nahaja že v letošnjem proračunu. Ta svota naj bi služila ojačenju meje v odseku Metz in Dolenja Alzacija.

Štirje novi ognjeniki.

WASHINGTON, D. C., 10. sep. Štiri nove vulkane v Alaski je našel dr. Thomas Jaggar, voditelj ekspedicijske v Paulof vulkanskega ozemlja, kot je objavila danes Narodna Zemljepisna Družba.

Ekspedicijska je napirala 2500 kvadratnih milj na Alasko polotoku.

Mož umrl tri ure po sestavi vi oporoke.

CEDAR RAPIDS, Ia., 9. sep. — Tri ure potem, ko se je pripeljal v Luzerne, da sestavi svojo oporoko, je umrl 59 let stari Patrick Farroll, bogat farmer iz Blairstown.

Bil je slabega zdravja že več mesecev in njegovi sosedje domnevajo, da je slutil prihod smrti.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	1,000	\$ 18.40	Lir	100	\$ 5.90
"	2,500	\$ 45.75	"	200	\$ 11.50
"	5,000	\$ 91.00	"	300	\$ 16.95
"	10,000	\$ 181.00	"	500	\$ 27.75
"	11,110	\$ 200.00	"	1000	\$ 54.50

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CORTLANDT 6467

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ŠTRAJKARJI IN PETJE

V Indiana, Pa., je sodišče prepovedalo štrajkarjem v cerkvi peti, češ, da bi petje utegnulo motiti skebe, ki so v bližini na delu.

Ta prepoved je sedaj vsebovana v trajni injunkciji, ki jo je izdal sodnik J. N. Langham na prošnjo Clearfield Bituminous Coal Corporation.

Nad injunkcijo so se zgrajali člani ameriškega senata, ki so preiskovali razmere v poljih mehkega premoga, opravili pa niso ničesar.

Prepoved, da si je nesramna, pa štrajkarjem ne more dosti škoditi.

Morda bi se dalo s petjem nabožnih pesmi omehčati nebesa, nikakor pa ni mogoče s petjem cerkvenih pesmi omehčati srce zakrhnjenih kapitalistov.

V to svrhu je treba vse drugačnih sredstev.

Močna unija, naprimer, in vztrajnost sta jako priporočljivi.

OGROMNE ŠTEVILKE

Amerika se predstavlja tudi v številkah kot voditeljica vsega sveta.

V prvem četrtletju je znašalo narodno premoženje Združenih držav tristo dvajset milijard dolarjev.

Železniške proge v Ameriki merijo dvestopetdeset tisoč milj.

V ameriških hišah in uradih je osemnajst milijonov radio aparatov in telefonov.

Vrednost ameriških izdelkov znaša vsako leto dvainšestdeset milijard dolarjev, dočim predstavljajo poljedelski pridelki vrednost dvajsetih milijard dolarjev.

Ameriški izvoz znaša skoro pet milijard dolarjev.

Amerika ima sto sedemnajst milijonov prebivalcev. Ti ljudje vzdržujejo triindvajset milijonov avtomobilov.

V Ameriki je bilo v prvem četrtletju letošnjega leta pet milijonov ljudi brez dela in zasluzka.

POMAGATI SI JE TREBA

Severno od Hartforda v državi Connecticut so obširni tobačni nasadi.

Če gre vse posreči, pridelajo plantažniki za deset milijonov dolarjev tobaka na leto.

Baš sedaj, ko je treba pridelek pospraviti, imajo pa gospodarji velike težave z delavci. Pravijo, da se velike množine delavcev vsako soboto porazgube po mestih in okrajih Windsor, Suffield in Enfield.

Tam se vse vesele in popivajo ter jih pred sredo drugega tedna ni nazaj.

Da bodo imeli gospodarji delavce pred očmi, so sklenili najeti oficijelnega butlegarja, ki bo z malim truckom prevajal pijačo.

Na razpolago bo moral imeti močno žganje, takozvano dobro pivo in črno vino.

Potrebo oficijelnega butlegarja so uvidele tudi mestne oblasti.

Po mestih namreč aretirajo zastran pijanosti velike množine delavcev, ki groze gospodarjem z ultimatom:— Če nam ne daste pijače, ne bomo delali!

Oficijelni butlegar bo kmalu najet, in sicer, kot reče-ro, z vednostjo mestnih oblasti.

Gospodarji hočejo imeti pridelek pospravljen, mestne oblasti so se pa naveličali motoviležev, ki jim pridijo nedeljski počitek.

Ko so zadnjič zaprl v Hartfordu štiri pijance, je imela žnjimi občina baje \$106 stroškov.

To poročilo, ki je samoposebi jako zanimivo, pa ne o- enja, če bo imenovanje oficijelnega butlegarja potrdila tudi prohibicijska oblast.

Zakaj pa ne?

Izza uveljavljenja prohibicije je v Ameriki marsikaj mogoče.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — YUGOSLAV BUREAU

ŠOLSTVO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

V teh dneh šole v Združenih državah odpirajo svoja vrata in petina ameriškega prebivalstva začne zopet svoje delo učenja. United States Bureau of Education ceni, da je lani bilo vpisanih v vseh šolah skupaj čez 30,000,000 dijakov. Velika večina teh — približno 21,000,000 — se nahaja seveda v osnovnih in ljudskih šolah. Število dijakov v javnih srednjih šolah (high school) se ceni na 4,000,000. Približno enako število učencev pohaja privatne šole, bodisi osnovne, srednje ali pripravljalne šole. Dijakov na vseučilišnih in enakovrednih zavodih (colleges) je približno en milijon. V učiteljskih (teacher training schools) je vpisanih približno 300,000 dijakov.

Dasi je mnogo tisoč učencev dovršilo šolo koncem preteklega šolskega leta, veliko večje število istih začena sedaj znova svoje šolsko leto. Pohajanje šole je obvezno širom Združenih držav. Mesta, counties in države se morejo vsako leto boriti s problemom, da preiskujejo s šolskim prostorom, čim dalje rastoče število učencev.

Šolski vrtec.

Splošni ameriški šolski sistem nudi vsakemu otroku, ki je za to sposoben, ravno in odprto pot za redni napredek od šolskega vrta do dovršitve vseučilišča. Prva prilika za vzgojo je v šolskem vrtcu (kindergarten). Otroški vrtec so na razpolago v vseh večjih mestih in tudi v mnogih manjših občinah za otroke v starosti od 4 do 6 let.

Kindergarten ni sicer obvezen za otroci, ali postaja čim dalje bolj popularen. Polaga temelj za zdravilje, ker nudi dobre higijenične razmere, snažnost, sveži zrak in solnčno svetlobo, obede mleka in krakerjev, prostore za proste vaje, um razvijajoče igre in otroška orodja za vrtnarenje. Učiteljica šolskega vrta govori otrokom o čiščenju zob, pravilni hrani in jih priučuje k drugim zdravim navadam. Mali otrok se tudi uči peti enostavne pesni, risati in modelirati z ilovico.

Sistem ljudske šole.

Najbolj običajna je osnovna šola osmih razredov (grade) za otroke od 6. do 10. leta starosti. Njej sledi štiriletna srednja šola (high school). Obe ti šoli skupaj sestavljata sistem, ki se navadno zove 8-4 plan.

Čim dalje bolj narašča tendenca, da se sprejme takozvani 6-3-3 plan. Ta vsebuje šestrazredno osnovno šolo nad šolskim vrtcem, kateri sledijo tri leta nižje srednje šole (junior high school) in za njo tri leta višje srednje šole. Izredno sposobni učenci dosti-

krat preskočijo (skip) kak razred in dovršitev ljudske šole v starosti 16 let ni nič nenavadnega. V mnogih mestih imajo tudi posebne razrede za jako talentirane in ambiciozne dijake, takozvane "rapid advance classes", ki omogočajo dovršitev ljudske šole in nižje srednje šole v krajšem času.

Vseučilišna naobrazba.

Dovršitev (graduation) srednje šole (high school) oziroma enakovredne šole je bistveno potrebno za sprejem v zavode, ki nudijo višjo naobrazbo. Imamo v Združenih državah približno 900 univerz in kolegijev (college). Te poslednje so šole vseučilišne vrednosti. 144 izmed teh višjih šol je pod javno kontrolo. V kolegijih in univerzah se prva štiri leta študije nazivajo "undergraduate". Običajno pravijo visokošolske prvega letnika, da je "freshman" (naš "bruc"), drugega letnika "sophomore", tretjega letnika "junior" in četrtega "senior". Ko je visokošolec uspešno dovršil prva štiri leta učenja, dobiva akademski naslov (degree): bachelor v umetnosti, znanosti, filozofiji itd. Po teh štirih letih "undergraduate" visokega učenja lahko sledi učenje v "graduate school". Dovršitev enoletne študije v isti vedi do naslova magistra (master) umetnosti, znanosti itd. Dve leti nadaljnjih študij, v katerih delo znanstvene raziskave in disertacije, sta potrebni za naslov "doktorja filozofije".

Vzgoja spada v delokrog države.

Nadziranje in vzdrževanje javnega šolstva je naloga vsake posamezne izmed 48 držav. Ustava Združenih držav ne določa ničesar glede vpliva federalne vlade na šolstvo. To je prepuščeno posameznim državam. Ta sistem je sicer dovel do razvoja raznih šolskih sistemov, ki se v posameznostih razlikujejo med seboj, ali nekatera osnovna načela so enaka povsod. Vse države predpisujejo šolsko obveznost. Določbe so različne, ali v splošnem otroci med starostjo od 6 oziroma 7 let in 14 oziroma 18 let so obvezni pohajati osnovno šolo, dokler je niso dovršili. Povsod je poduk brezplačen za vse javne šole pod vseučiliščem. Navadna šola daje učencem učne knjige, svinčnike, peresa in druge šolske potrebščine brezplačno.

V pretežni večini imajo učenci obeh spolov skupno vzgojo (co-education). Dečki in deklice pohajajo isti razred iste šole. Ustave in zakoni držav navadno določajo, da se v javnih šolah ali v šolah, ki dobivajo javno podporo ne sme podučevati verouk nikake posebne veroizpovedi.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPEJANE!

Udeležnost, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obsegu, pridelje našim strankam v korist.

Naši stroški za poslovanje so manjši, zato je cena pri nas nižja kot pri agentu ali zvezni, ki mora poslati Vaše nakupne v izvrženje v New York.

Hitrost našega poslovanja je neoporekliva, radi našega velikega prometa lahko izvršimo tako obširne zvezte, da se posveča našim malim največjo pozornost.

Naše denarne nakupnice odplačujemo z vsakim transferom, ki odplača iz New Yorka — torej brez zadrževanja na daljšega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda". Za menio nad \$500 — računamo primerno nižje cene, kar-tore vam radevolje opredelimo preko nam pošljete malic.

Mi imamo največ govorov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da se lahko ukvariti s takim poslovanjem vseh, pa najbo to tako daleč proč od poslovanja središča Amerike.

Pošljite torej Vaše prihodnje denarne pošiljke nam v izvrženje.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET.

NEW YORK

Dopisi.

5. poto.

Ne Ely, Minn., je zaspala za ta svet dvajsetletna Angela Pluth. Bolehala je par let za sušico. Dne 3. septembra je bil njen pogreb ob obilni udeležbi znancev in prijateljev. Pri pogrebu je bila zastopana tudi American Legion (žen-ski oddelek). Društveniki št. 2 J. S. K. J. kamor je pokojnica spadala sedemnajst let, so preskrbeli šest pogrebnikov, da so rakev nosili. Pokojnica je vedno želela, da bi bila popodne pokopana, toda elyski župnik ni hotel ustreči tej njeni želji. To je bil tudi vzrok, da je društvo št. 2 J. S. K. J. odredilo le šest pogrebcev. Če bi bil pogreb popoldne, bi delavci ne izgubili celodnevnega zasluzka in udeležba bi bila dosti večja. Treba je pa poudariti sedanje razmere, ko se delo težko dobi in se denar trdo zasluži. Mati pokojne Angele se mi je britko pritožila. Rekla je, da je prosila, da se želja njene hčere izpolni in tudi društvo št. 2 J. S. K. J. je isto želelo. Toda vse ni nič pomagalo. Zastonj je bilo prigovarjanje, da je mrtve pokopavati telesno delo usmilitelja. (Mimogrede bodi omenjeno da č. g. na Ely tudi v nedeljo ne pokopuje).

Pokojnica zpušča poleg matere tri sestre. Ena je na Ely, Minn., druge je rekje v Michiganu, tretja pa v Montani. Pogreba so se udeležili Mrs. Tegelj in Matičičev iz Shebogyona, Wis. Znanici in prijatelji so podarili pokojnici mnogo krasnih vencev v zadnje slovo. Rojaki so dali za pogrebe na razpolago kakih dvajset avtomobilov. Za vse se družina Pluth iskreno zahvaljuje.

Pokojni Angeli želim večni mir, družini pa izrekam svoje sožalje. Matija Pogorelec.

Burgettstown, Pa.

Prosim vas, da objavite v listu zahvalo cenjenu odboru newyor-skih društev in posameznim darovalcem. Ko sem sprejel podporo \$45.00 sem bil iznenaden, moji so-trpini pa še bolj. Stavkam že osem-najst mesecev, pa upam, da se bo do slednjih razmere vseeno izboljšale. Če boste vi v potrebi, vam bom radevolje priskočil na pomoč in povrnil svoj dolg.

Hvala vam lepa! Živela delavska sloga!

John Leskovec.

Whiting, Ind.

Priloženo dobite tri dolarje za polneto naročnino na Glas Naroda. Oprostite mi, ker sem nekoliko zaostal. Ta list mi je najboljši prijatelj in brez njega ne morem biti niti en dan. Tukaj je samo par slovenskih družin in zato tudi ne moremo napraviti sami nobene veselice, pač se pa včasih pridružimo bratom Hrvatim, da kaj priredimo.

Z delom se ne morem pohvaliti. Kdor ima delo, dela za tri, delo je pa težko dobiti. Vsi upamo, da bo po volitvah boljše. Opozorjam naročnike, naj se kaj bolj pridno oglašajo z dopisi.

Pozdravim tudi Petra Zgago, kateri pravo resnico govori.

Josip Karin.

Cleveland, Ohio.

Lepo je priti v Cleveland na obisk. Nisem pa si mogel predstavljati toliko Slovencev v eni naselbini v Ameriki. V Clevelandu pa je vse tako kot so mi povedali znanici in Clevelandčani, s katerimi sem prišel včasih skupaj. Od hiše moje sestrice Mrs. J. Mat-tevž Mese in vsem, ki so mi šli na roko z informacijo glede ulice in domov naših rojakov za naročnino za Glas Naroda.

Najlepša hvala tudi sestrici Mrs. Jennie Stupar in njenem soprogu Franku za gostoljubnost v njihovi hiši.

Hvala za zaupanje novih naročnikov kakor tudi starim za obnovo naročnine na Glas Naroda.

Pozdrav!

Jože Zelenc.

New York Edison Ura

8:00 do 9:00

Nocoj na WRNY

326 Meters 920 Kilocycles

The Edison Ensemble

JOSEF BONIME, Director

Stalna radio-izlozba za udobnost naših odjemalcev in javnosti je na 124 W. 42nd Street.

The New York Edison Company

Vam na razpolago.

Ko sem se mudil na Delavski praznik pri našem naročniku Mr. Knezu v Colimwood, se pripelje-tja na obisk mlad slovenski par. Ženin je bil Mr. Andy Sinkovec, nevesta pa Miss Mary Erjavec iz Newburga. Imela sta 3 družice in 3 tovariše. Navada ob takih prilo-kah je, da delijo tovariši pri ob-skiskih cigare in kar naenkrat sem imel v rokah pol ducata cigar. Ker je godce Mat. Hojer na svojo hro-matično harmoniko tako vabljivo igral, sem se z dovoljenjem ženina tudi z nevesto malo zasukal.

V Clevelandu mi je Mr. Lud. Medvešek razkazal notranjost Na-rodnega Doma, kjer so krasni pro-stori, dvorane, uradi, obrtni prostori itd. Na stenah je tudi mnogo lepih slik, delo umetnika Mr. Pe-ruška. Pa to ni edini Slovenski dom v Clevelandu. Imajo še druge in tudi v Colimwood imajo svoje. Doli ima tudi Mr. Anton Ogrin ve-liko drygoods trgovino.

V poduk in razvedrilo so Slo-venci tukaj naročeni na več listov ter imajo skoro v vsaki družini enega ali dva. Tudi Glas Naroda je tu zelo razširjen in priljubljen. Kot zastopnik tega lista sem pridobil v kratkem času mojega bivanja tu-kaj že 25 novih naročnikov. Ko vrnem, jih bom skušal pridobiti še več, ko bode več časa na razpolo-go.

Zadnje nedelje je bila v Narodnem Domu proslava 25-letnice ob-stoja Svobodomislne Podporne Zveze z obširnimi sporedom, zvečer pa ples v spodnji dvorani, kjer pa je bila v pretežni večini cleveland-ska mladina, katera je v gibčnih kretanjah drsela po gladkih parketih. Na Delavski praznik pa se je bojeval vroč boj baseball igre med dvema društvoma iz Clevelanda in Waukegan za lepo srebrno kupo. Zmagali so to po Clevelandčani.

Opazil sem, da stanuje zelo mno-go rojakov tu v prostornih in snaž-nih stanovanjih. V primeru z New Yorkom je tudi najemnina tu precej nižja kot tam. Mnogo jih ima tudi krasne svoje domove in po-leg tel še več drugih hiš kot na pr. naš rojak, Mr. Joe Ogrin, ka-teri je znal udariti po železu, ko je bilo ravno prav vroče. Njemu enakih je tu še več drugih s ka-terimi pa še nisem imel prilike se-znaniti se.

Stari znaneci tukaj so tudi Ci-ril Kunstel in njegova sestra Mrs. Mary Loušin. Oba imata dobro idoče obrti.

Ker smo sedaj nekoliko "žlah-ta", nas je povabil Cyril na malo gostijo, kjer nas je Mrs. M. Kun-stel lepo postregla, njuni hčerki pa sta nam zaigrali na klavire štiri-ročno par lepih komadov. Obe sta zelo nadarjeni.

V Lorain, Ohio, se odpravlja na konvencijo Slovenske Dobrodelne Zveze tudi od tu več delegatov in delegatki. Med drugimi je tudi Mrs. Bajt, soproga našega znanca Janeza Bajt na Addison Road.

Znaneci pri katerih se radi pre-kratkega časa nisem mogel ogla-siti, naj mi oprostite, vidimo pa se, ko se zopet sem vrnem.

H koncu se zahvaljujem Mr. Ma-tevžu Mese in vsem, ki so mi šli na roko z informacijo glede ulice in domov naših rojakov za naroč-nino za Glas Naroda.

Najlepša hvala tudi sestrici Mrs. Jennie Stupar in njenem soprogu Franku za gostoljubnost v njihovi hiši.

Hvala za zaupanje novih naroč-nikov kakor tudi starim za obno-vitev naročnine na Glas Naroda.

Pozdrav!

Jože Zelenc.

Agitirajte se "Glas Naroda", naj-vojni slovenski glasnik v Ameriki

Peter Zgaga

O čisti vesti.

Ne rečem, ljudje imajo čisto vest, in tudi jaz jo imam, toda vseeno...

Menda je človeku že tako priro-jeno.

Če mi prihaja policman naspro-ti, se sicer zavedam svoje popol-ne nedolžnosti in absolutne nekriv-de v vseh kriminalnih slučajih, vendar se ni nehoti porodi v glavi misel: — Kaj, če bi te sedaj kar tako na lepem popokal ter vprašal, kako je bilo s to ali ono stvarjo?

Ali pa če pride neznan človek v uredništvo in vpraša: — Kdo je Peter Zgaga?

Zatrdno sem prepričan, da mi dolarjev ni prinesel.

Torej bo najbrž kaj drugega. Toda kaj?

Šele ko pride na dan z bežedo, mi je vest čista in duša mirna.

Tudi žensk nisem nič kaj vesel. Kadarkoli privrši katera v ured-ništvo, zlezem dobesedno v dve gu-bi ter se navidez poglabim v glo-boke misli, ki pa niso prav nič glo-boke, ampak so naslednje:

— No, kaj pa ta? Ali sem jo že kdaj videl? Da, enkrat že. Toda kje? V družbi samo? Pred dolgim ali kratkim časom? Pred dolgim časom v družbi. To je allright. Ne ba nič hudega, Zgaga.

Nerodno je, če se spomnim, da sem jo videl, pred kratkim in sa-mo. To je bolj nerodno. Pa si je treba pomagati. Se že dobi kak iz-govor.

Najtežje je, če se človek ne spomni njenega imena in ne ve, če sta se vikala ali tikala, ko sta se poslovila.

Tisto je še bolj nerodno.

In nadalje je jako nerodno, če začne preveč siliti s poroko, češ, da ni mislila tako, da tako ne bo šlo, da ima prijateljico, ki prav dobro pozna nekega policmana in da so se postavile na svetu.

Pa je spet policman na vrsti! Kako ne bi sililo človeku sree v hlače, na naj ima še tako čisto vest in naj bo še tako zadržen čez pas.

V takem slučaju je najboljša re-či, da je človek oženjen, toda reči je treba prej, ne pozneje.

Včasih se tudi otroka ustrašim. Ko me tuj otrok ogovori, mi bli-skovito šinejo sledeče misli skozi glavo:

— Čigav je? Kdaj sva bila zad-njič skupaj z njegovim očetom? Ali sem njegovega očeta spremlil prav v stanovanje, ali sem ga le-lepo k vratom prislonil, previdno pozvonil in naglo odšel po svojih opravkih.

Toda ponavadi se izkaže, da so vse take misli brez podlage in da so plod slabe vesti.

Kot sem že zgoraj poudaril, je moja vest sicer čista, toda vendar, vendar...

Mogoče je to posledica globoke zamišljenosti? In če si iz zamišlje-nosti predramljen, ti je tako kot da bi te kdo sunkoma predramil iz globokega spanja. Mogoče? Ne vem. Pa bo že nekaj takega.

Ko sem se zadnjič vozil z vla-kom proti domu, zdi se mi, da je bilo v pondeljek, da, pondeljek je bil, sem se poglabil v gorostas-no časnikarsko poročilo o policistu-roparju, ki je kar v uniformi in s pištolo v rokah ustavljal poštene ljudi ter jim ropal korajžjo, denar in drugo premoženje, po bankah, železnicah, vlakih, cestah in vse-povsod.

Strašno! Strašno!

Istočasno sem pa že opazil z le-vim očesom pred seboj višnjevo uniformo, zlato-oportan rokav, (najmanj captain je — sem si mi-sli), pod nosom sem pa zadržal in ugledal svetlo pištolo. Prav nič več nisem bil zamišljen, ampak kvišku sem planil in obe roki dvi-gnil kakor se spodobi poštememu človeku v takem slučaju.

Nič se preveč ne prestraši, dra-ga čitateljica, saj ni bil ropar, bil je le konduktor, ki mi je prišel karto preščitnit.

— Zgaga, je šlapa in strahope-tac, — boš rekla — toda v jutriš-nji koloni ti bom dokazal, da sem junak.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HARIETA

WRIGHT:

Že od vsega početka sem ji pravil, da ne bo uspelo, da bo napak, toda kakor vedno, tako tudi sedaj nisem uspel z mojimi svarjenjem.

"Najmanjše služkinj je moja skrb, ne pa tvoja," se je odrezala moja žena. "Sicer pa ne morem razumeti, kaj imaš proti Harieti. Boljše služkinje si ne moreš misliti. Skozi celo tri leta je bila natakariča v restavraciji Davis, in to ni karsibodi. Skratka, najela sem jo v posredovalnici in v ponedeljek pride, kar bo ravno prav, ker, kakor veš, v torek imava goste na večerji, kjer bo Harieta že lahko servirala."

In res, prišel je ponedeljek in z njim Harieta. Reči moram, da je bila nad vse skrbno opravljena in ko se je preoblekla, da bo stregla pri večerji, je bila kar naravnost okusna. Snežnobeli predpasnik se je kaj podal črni obleki, kakor tudi bela čepica na glavi. Zdelo se mi je, kot da bi bil v restavraciji. Dasi nerad, sem moral ženi pritriliti, da je imela srečno roko, ko je izbrala Harieto.

Ob določeni uri v torek zvečer smo sedli za mizo v jedilnici. Bilo nas je devet, sama izbrana mala družba, lokalna aristokracija. Seveda tudi Miss Montgomery-Fritter ni manjkala, o kateri je šel glas, da je imela nekoč na večerji pravega pravčatega lorda. Potem je bil navzoč gospod vikar s soprogo, Miss Sweetbread, Mr. in Mrs. Higglepush in pa major Peppercorn.

Moja žena je naročila Harieti, naj vpraša goste, kaj si najpreje želijo, kar je tudi takoj storila. Toda strah in groza, ko je prišla okoli nas vseh, je zaklicala na ves glas: "Devetkrat juho, šestkrat zakuhano, trikrat čisto, dvakrat žemlje in sedemkrat kruh!"

Moja žena je zardela sramu, a zadreglo je skušala prikriti s tem, da je med srebrenjem juhe tako mimo-

grede pripomnila, da bo najbrže doževalo.

"Se mi zdi, da je že," je dejala Miss Sweetbread ter sumljivo gledala vsebino na krožniku.

"Devetkrat pečenko s slato," je nadaljevala Harieta. "Že pridem," je dejala napram majorju. "Ta pečenka je za vas," je gostolela vikarju na uho. — Ker pa se je moji ženi zdelo, da je Harieta nekoliko počasna, ji je to tudi povedala, a nalezela je slabo: "Vsem ne morem postreči hkratu, bodo že vsi dobili. Lepo po vrsti, Sicer je pa oni stari gospod bil preje tu, kot pa ta debela dama."

V takem tonu je šlo dalje in globoko sem se odahnil, ko je bila večerja pri kraju. A najhujše še sledi. Harieta je za nekaj časa izginila, a kmalu zopet prišla v roki je imela svinčnik in nekaj blok. Brez nadaljnjega je stopila k Mr. Higglepushu ter pričela: "Oba skupaj, kaj ne? Torej imate dve juhi, dvakrat meso s krompirjem, dvakrat pečenko s salato, ham and eggs, štiri kose torte in tri kave. To zneso osem šilingov in tri pence, prosim. Napitnina ni vračunana."

Moja žena in jaz sva odreenela, samega strmenja se ni nihče naju ni mogel ganiti. Preden pa sva se zavedla, kaj se godi z najinimi gosti je Harieta že vsem vročila račun-ske listke, razen majorju.

Peppercorn pa ni bil izmed onih, ki bi si vse pustil dopasti, zato je energično protestiral: "Ne, tega pa ne razumem. Še nikdar se ni z menoj z menoj tako nesramno postopalo v zasebni hiši, kot tu. Ne plačam, pod nobenim pogojem ne plačam."

Med gosti je nastalo mrmranje, toda Harieta je bila glasnejša:

"Plačajte, sicer pokličem policajo," je vpila ter gledala grozeče naokoli.

"Harieta — — —" sem zaklical, a dalje nisem prišel.

"Le pustite, bom že sama opravila z njimi."

Gostje so se spogledovali, se zbal, plačali ter odšli.

"Kdo pa ste vi, mlado žensce, da se drznete z menoj govoriti v takem tonu? Jaz ne plačam, pa ne plačam," je vpil major Peppercorn.

"Vas dobro poznam," je odvrnila Harieta, "in če hočete vedeti kdo sem, vam povem, da sem Harieta iz restavracije Davis."

V trenutku je v majorju vsa ošabnost popustila. "H-H-Harieta?" je jecljal.

"Da," je odvrnila Harieta, "sicer vas pa itak dobro poznam in nimam danes v prvo sitnosti z vami. Torej — — —"

Major je segel v žep ter stisnil Harieti pest srebra v roko, nato pa smuknil skozi vrata.

"Ali ste jih videli?" je dejala Harieta ter se postavila pred mojo ženo v pozno triumfatorja, "pa so le vsi plačali. Kaj si mislite sedaj o meni, kaj?"

Moja žena Angelika ji je povedala, kaj.

SPOMINSKA PLOŠČA
RAZBOJNIKU

V mestecu Forlimpopoli v pokrajini Romagnu, nedaleč od Mussolinijevega rojstnega kraja Predappia, se je zgodil 25. jan. 1851 še za Italijo nenavaden slučaj brigantstva. Na večer tega dne je bilo zbrano meščanstvo v gledališki dvorani na gradu, kjer bi se morala izvršiti predstava neke opere. Do se je zastor dvignil, pa se je pokazal na odru mesto pevec zloglasni bandit Stefano Pelloni in za njim številna tolpa njegovih razbojniških pandurjev. Pelloni je opozoril publiko z mirnim glasom, da so vsi izhodi zasedeni, a mestni žandarji razoroženi. Pozval je ljudi naj mu brez odpora izročijo dragocenosti. Banditova drznost in še bolj za njegovim hrbtom proti občinstvu naperjene puške hajdukov so vplivale tako porazno, da so ljudje kaj hitro ves svoj denar in dragulje oddali tolpi, ki je ušla nemoteno s plenom več nego pol milijona vrednosti v današnji valuti.

Že takrat so iskali za banditovim nastopom političnih nagibov. Nad Forlimpopolijem je takrat vladal papež in bilo je mnogo ljudi, tako zvezanih radikalov, ki bi se radi ootresli klerikalnega režima. Klerikalci so očitali tem radikalom, da so podprli Pellonijevo akcijo, samo da bi diskreditirali papeško posvetno oblast. Vsekakor je užival razbojnik med radikali precejšnje simpatije in ta se je tako ukoreninila, da se je romagnolski protiklerikalci še celega pol stoletja pozneje, 1. 1904. odločili postaviti v forlimpopoljsko gledališko dvorano spominsko ploščo na opisani dogodek. Besedilo je zložil eden najbolj znanih laških lirikov, Lorenzo Stecchetti, in ta je poskrbel, da je zasijal Pelloni v luči nekakega ljudskega junaka. Celih 24 let je stala potem plošča na svojem mestu — sedaj pa je prišel iz fašistovskih vrst predlog, da bi jo spravili v muzej. Nočejo vzbujati pred obiskovalci gledališča videza, kakor da bi v Italiji še l. 1928. slavil razbojnika kot narodne heroje.

O B I S K.

V našem uredništvu se je v spremstvu Mrs. Mary Prevorsek zglasila Miss Pavlina Plevnik iz Clevelanda, Ohio. Miss Plevnik se mudi že več dni v New Yorku na počitnicah, pa pravi, da je v Clevelandu dosti lepše.

SLUŽBO DOBI STAVEO

ki zna staviti na stroj in delati forme.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZELIM IZVEDETI za naslov mojega bratrance FRANKA KNAP, kateri se nahaja nekje v Canadi. Cenjene čitatelje prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi. Ako pa sam čita, naj se mi javi na naslov: Joseph Mele, 25 Perry Ave., Vandergrift, Pa. (2x 10&11)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDAJZEM.

NORVEŠKA KRALJEVA DRUŽINA

Norveški kralj in kraljica ter prestolonaslednik Olaf. Kraljica je sestra angleškega kralja.

Iz rodbinskega življenja Tolstoja.

28. avgusta je ves kulturni svet mo" in "Kakšna je naša vera", proslavil 100-letnico rojstva znamenitega ruskega pisatelja, enega zila, da je postal mož zamišljen in največjih mislecev vseh časov Leva Nikolajeviča Tolstoja. Tolstoj je bil rojen 28. avgusta 1828 na očetovem posestvu Jasnaja Poljana v turski guberniji. Po temeljiti domači vzgoji se je vpisal na kazoško univerzo, kjer je študiral pravo in orientalske jezike. L. 1848 je položil v Petrogradu juridični kandidatni izpit in se je vrnil v Jasnaja Poljana. Čez nekaj let se je napotil na Kavkaz, kjer mu je vojaško življenje tako ugajalo, da je vstopil v armado. Služil je pri topništvu in se udeležil rusko-turške vojne. Po vojni je dal vojaški službi slovo in živel nekaj časa v Petrogradu, pozneje pa v Moskvi. Dvakrat je potoval v inozemstvo, leta 1861. se je pa vrnil v Jasnaja Poljana, kjer se je oženil s hčerko moskovskega zdravnika Zofijo Behr in se umaknil v zasebno življenje. Njegova dela vsaj glavna, so tudi med Slovenci znana tako, da jih ni treba naštevati. Manj znano je njegovo rodbinsko življenje, o katerem hočemo v naslednjem kratko spregovoriti.

Najdragocenejši material za življenjepis Leva Nikolajeviča Tolstoja in njegove soproge Zofije Andrejevne je dnevnik pisateljeve žene, ki izide prvič v tisku ob 100-letnici njegovega rojstva. To je človeški dokument, poln tragike, v njem je z vsvo iskrenostjo odkrita bolna in trpeča duša nje, ki je bila 48 let zvesta družici in žena znamenitega pisatelja in ki je z vsvo materinsko ljubeznijo in požrtvovalnostjo vzgajala njegovo dečo. Společka je našla Zofija Andrejevna v zakonu blaženost in srečo. Tako piše v prvem delu svojega dnevnika. Toda ožarje rodbinske sreče ni moglo ostati trajna atmosfera Tolstojevega doma, kjer so se začeli kmalu zbirati v njem črni znaki ljubosumnosti. V 80 letih prejšnjega stoletja je zadel Tolstojevo rodbino prvi udarec, ki ga ni bilo mogoče zagladiti ne s solzami, ne s prošnjami. Prepisujem Levočkin članek "O življenju in smrti", piše Zofija Andrejevna, v katerem opisuje povsem drugačno srečo, nego sem si jo zamislila v mladosti. Dobro se spominjam, kako sem se kot dekle hrepenela po sreči, ki je zapovedana v požrtvovalnosti in delu za bližnjega. Živela sem življenja asketa in ko mi je usoda naklonila rodbino, sem živela samo za njo. Zdaj pa moram priznati, da to ni bilo pravo življenje.

Zofija Andrejevna ni mogla razumeti novih življenjskih nazorov svojega moža. Za njo je pomenilo to prelom duševnosti. To so bila leta, ko je začel veliki ruski mislec na versko polje in ko sta izšli njegovi knjigi "Kaj naj torej stori-

Iz Jugoslavije.

Zopet smrt pod vlakom.

24. avgusta dopoldne se je pripetila na glavni progi Zagreb—Beograd v bližini Vinkovcev zopet železniška nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Na slavovski postaji Kukujevi je stal osebni vlak, ki je imel vsak čas oditi v smeri proti Vinkovcem. Iz pred postajnega postopka je prišel v tem trenutku delavec Ivan Holik, ki je zaposlen pri gradnji drugega tira na omenjeni progi. Ko je zapazil, da se vlak že premika, ga je hotel prehiteti in je preskočil tir. V tem je pa privozil na drugem tiru na postajo s precejšnjo brzino drugi beograjski osebni vlak. Nesrečni delavec je skočil ravno pod lokomotivo prihajajočega vlaka, ki ga je strašno razmesaril. Holik je bil takoj z istim vlakom prepeljan v vinkovsko bolnico, kjer pa je takoj po sprejemu podlegel težkim zranjenjem in notranjim poškodbam. Ponesrečenec je bil oženjen in zapuščal pet nepreskrbljenih otrok, izmed katerih je najstarejšemu šele devet let.

Karambol dveh tovornih vlakov.

23. avgusta zjutraj sta zavozila drug v drugega na železniški postaji Novska v Slavoniji ob progi Beograd—Zagreb dva tovorna vlaka. Nesreča je nastala na ta način, da je bila kretnica postavljena tako, da sta oba vlaka, ki sta vozila v isti smeri na dvojnem tiru, zavila na skupni drugi tir pri vходу na postajo. Obe lokomotive sta tako poškodovani, da nista več za rabo. Pri obeh vlakih sta poškodovana tudi službena vozila, vrhu tega še pri prvem vlaku 1 tovorni vagon, pri drugem pa tri ostenene. Človeških žrtev k sreči ni bilo, edino strojevodja prvega vlaka je zadobil lažje poškodbe na trebuhu.

Kdo je prav zaprav nesrečo zakrivil, še niso mogli ugotoviti, pač je bila takoj uvedena uradna preiskava. Tudi škode niso ugotovili, je pa na vsak način zelo velika. Radi te nesreče je imel jutranji

NAVHANA UČITELJICA

Neki odlični francoski pedagog pripoveduje o svojem prijatelju, profesorju univerze v Oxfordu Ingramu Bywateru zanimivo zgodbo iz njegove prakse. Mož se je zanimal za vse pedagoške probleme in je rad posejal ljudske šole, da se prepriča, kako deca napreduje. Predno je pa klasificiral učitelje in učence, se je redno spomnil dogodka v neki šoli v Wyhamu, kjer je inspiciral učitelje, ko je bil še šolski nadzornik.

V Wyhamu je našel Bywater razred, v katerem so učenci na vsako njegovo vprašanje dvignili roke, kar je nadzornika nemalo presenetilo, kajti v drugih razredih so se javljali samo najboljši učenci. Mlada učiteljica je kleala učence po vrsti in vsi so dobro odgovorjali na nadzornikova vprašanja. Bywater se ni mogel dovolj naučiti. Čestital je mladi učiteljici in je vprašal, kako je dosegla v šoli tako presenetljive uspehe. Galantno je bil pripravljen, da bi moral imeti vsaka šola tako dražestni čarodejko. Bil je tako navdušen in zadovoljen, da mlada učiteljica ni mogla zanikati svoje metode. Zardela je in izjavila:

"Gospod inspektor, ne zamerite, toda čudeži se na svetu ne gode. Tudi jaz jih ne znam delati. Mnogo se govori o strogih nadzornikih, ki ne poznajo nobenega parda-na, če naletijo v šoli na slabe uspehe. Jaz sem pa mlada, neizkušena. Bala sem in ker ni šlo drugače, sem si pomagala z zvijačo. Vsi moji učenci so dvignili na vaša vprašanje roke in gotovo ste mislili, da vse znajo. V resnici pa ni tako. Domenili smo se, naj oni učenci, ki znajo odgovoriti na vaše vprašanje, dvignejo desne roke, drugi pa leve. Kleala sem seveda samo one, ki so dvignili desnice in tako ste mislili, da delam čudeže."

beograjski brzovlak, ki prihaja v Ljubljano ob 8.12 uri, okrog 2 uri zamude.

Pozor, rojaki!

Is naslova na listu, katerega prejemata je razvidno, kdaj Vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevač.
San Francisco, Jacob Lousin.

COLORADO
Denver, J. Schutte.
Pueblo, Peter Collig. John Gern.
Fr. Janesch, A. Saffit.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayne.

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich.

ILLINOIS
Aurora, J. Verlich.
Chicago: Joseph Blah. J. Bevil.
Mrs. F. Laurich.
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich.
La Salle, John Kren, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellich.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Kopal.
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovič.

KANSAS
Grand, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.
Pittsburg, John Nepovl.

MARYLAND
Bayer, J. Černo.
Kittimiller, Fr. Vočotivac.

MICHIGAN
Calumet, M. F. Koba.
Detroit, J. Barich, Ant. Janesich.

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouha, A. Panina.
Frank Fucot.

MISSOURI
St. Louis, A. Wabrosl.
Eveland, Louis Gouha.
Gibson, Louis Vessel.
Heming, John Povik.
Virginia, Frank Hrvatic.

NEBRASKA
Omaha, F. Broderick.

NEW YORK
Covack, Karl Stenick.
Lafayette, Frank Masle.

OHIO
Barborton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik.
Enclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kunaš.
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. R.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakle.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipatov.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.
Conemaugh, J. Brezovec, J. Pika.
V. Rovanskij.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previt, Louis Supančič, A. Skerit.

Farrell, Jerry Okor.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolice, Frank Farenbach.

Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Korošča.
Kraya, Ant. Taušič.
Luzerne, Anton Osoinik.
Manor, Fr. Demahar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Znat.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakobs, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Germ, J. Pogacar.

Freese, J. Demahar.
Reading, J. Peditra.
Shelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolice, J. Skerit, Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan.
Wilkes, J. Peteras.

UTAH
Holper, Fr. Krebe.

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Tratalik in Jos. Koren.

Racine in okolice, Frank Jelenc.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING
Rock Springs, Louis Tanchev.
Diamondville, A. Z. Arha.

Vsak zastopnik lada potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnike rojakov toplotno preporočamo. Naročnina za "Glas Naroda" za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za štiri leta \$12.00. Naročnina na Evropo je \$7. na leto.

VABILO

NA PEVSKI KONCERT,

katerega priredi

Mr. ANTON ŠUBELJ,
operni pevec iz Ljubljane

v soboto, dne 15. septembra 1928

točno ob 8. uri zvečer v Slovenskem
Narodnem Domu v Little Falls,
N. Y.

Uljudno ste vabljeni vsi rojaki
in rojakinje, da se tega večera udeležite, da boste slišali nekaj kar
vam bo ostalo vedno v spominu.

Po koncertu se bo vršil ples.
Torej nasvidenje na 36 Danube
Street.

Frank Masle.

(2x 7&11)

Ker so bili vedno in vedo, da bodo tudi v bodoče
točno postreženi,

ker so prepričani o varnosti pri nas naloženega
denarja,

ker lahko z istim razpolagajo, kadar ga potrebujejo,

ker prejemajo za vloge po 4% obresti, mesečno
obrestovanje,

si je izbralo veliko število rojakov po vseh Združenih
državah za svoj

GLAVNI STAN

v vseh bančnih poslih

DOMAČO

SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

